

IISALMEN ELINKEINO-OHJELMA 2014-2017 - Toimenpideohjelma

Koko ohjelman mittarit

- **Suomen Yrittäjien Elinkeinopoliittinen mittaristo**, elinkeinopolitiikan keskiarvo 6,6 ja sijoitus 96 (v. 2013), EK:n yritysilmastotutkimuksessa sijoitus 38 (41 pistettä, v. 2012) => tavoitteena tuloksen parantaminen
- **Yritysten lkm yhteensä, aloittaneet yritykset, lopettaneet yritykset**
v. 2012 1286 yritystä, aloittaneita 84, lopettaneita 89 => tavoite nettovoitto ja yritysmäärän kasvu
- **Yritysten liikevaihto yhteensä, viennin liikevaihto yhteensä**
Yritysten liikevaihto yhteensä v. 2012, kaikki toimialat, Ylä-Savo yht. 2,245 mrd €
Yritysten palkkasumma yht. v. 2012, kaikki toimialat, Ylä-Savo yht. 577 milj. €
Yritysten vienti yht. v. 2012, kaikki toimialat, Ylä-Savon yht. 499 milj. €
⇒ tavoitteena liikevaihdon kasvu, erityisesti kärkitoimialoilla (metalli, puunjalostus, elintarviketeollisuus/maatalous)
- **Teollisuuden toimipaikat, henkilöstön määrä**
Toimipaikkojen lkm 2012: 112 kpl, henkilöstön määrä 2000 hlöä => tavoitteena työpaikkojen säilyttäminen
Henkilöstöä / yritys keskimäärin ~18 henkilöä
- **Maatalouden tavoitteet: tilojen määrä, viljellyt ha, maidontuotanto ltr** => nykytason säilyttäminen
Maatila- ja puutarhayritysten määrä 312 (v. 2013), viljeltyä pinta-alaa 11922 ha, keskim. 38,2 ha/tila
Maitotilojen määrä 86 kpl, maidontuotanto 19 milj. ltr
Sukupolven vaihdoksia >8 kpl vuosittain
- **Väestötilastot:**
väkiluku 2013 22 171 as. (ennuste huhti14: 22 198) => tavoitteena säilyttäminen / kasvu
syntyneiden enemmitys 2013 +10
nettomuutto 2013 +30
- **Työllisyys:** => tavoitteena työllisyystilanteen kohentuminen
Työttömyys 2012: 13,7%
Työllisyys 2011: 63,5%
Työpaikat 2011: 9 610
ELY-keskus 30.4.14 – työvoima 10 346, työttömyys 13,1%, alle 25-v. 207 työtöntä
Työpaikkaomavaraisuus 2011: 105,4%
- **Aluetalouden yleiset mittarit (bkt, lisäarvo):** => tavoitteena BKT:n kasvu
Ylä-Savon bkt v. 2011 1,33 mrd €, 26909 eur/as.

Elinvoimapalveluiden yhteiset tuotokset:

- Tilaisuuksia 12 kpl/v, uutiskirjeitä 6 kpl/v, 2 uutta omaa kehittämishanketta/v.

1. Yrittäjiä palveleva lisalmi

Elinvoimatavoite 1

"lisalmi tunnetaan yritysmyönteisenä kaupunkina. lisalmi ymmärtää ja ottaa huomioon aktiivisesti erikokoisten ja -tyyppisten yritysten tarpeet, luo edellytyksiä aloittavien yritysten menestymiselle ja auttaa jo toimivia yrityksiä onnistumaan liike-toiminnassaan. lisalmen kaupunki on luonteva yhteistyökumppani kaikille yrityksille."

Toimenpiteet	Mittarit	Vastuut ja yhteistyötahot
Toimivan palvelukokonaisuuden kehittäminen mikro- ja pk-yritysten yritysneuvontaan		
Monipuoliset yritysneuvontapalvelut sekä alkaville että toimiville yrityksille - 0-3 vuotta toimineiden yritysten seuranta ja ohjaus (sekä neuvontaan osallistuneet että itsenäisesti perustetut) - Yritysten kehittämis- ja rahoitusneuvonta ja ohjaus - Aktiivinen kontaktointi toimialoittain (teemavuosi), säännölliset tapaamiset Kehityskykyisten / kasvuhakuisten yritysten tunnistaminen ja niiden erityistoimenpiteet - Yritysten välisten verkostojen luominen - Asiantuntijapalveluiden välittäminen mm. kansainvälistymiseen tai innovaatioiden hyödyntämiseen - Tiivis yhteistyö kehittämishankkeiden kanssa ja osallistuminen hankkeistamiseen Yritys Suomi –yhteistyö - Tiedonvälittäminen kehittämispalveluista - Ajankohtaistilaisuuksien järjestäminen Tiivis yhteistyö yrittäjäjärjestöjen kanssa Ajantasainen tieto alueen yrityksistä (mm. yritysrekisteri)	Neuvontatapahtumat 400 kpl 250-300 palveluja käyttävää yritystä/vuosi Aktiivinen kontaktointi valittuun kohde-ryhmään/vuosi Asiakaspalaute arvosanalla hyvä (asiakastyytyväisyyskysely) Tilaisuudet ajankohtaisista asioista 3 kpl/v. uutiskirjeet 4 kpl/v.	Elinvoimapalvelut: Yritysneuvonta YritysSuomi-yhteistyökumppanit

Aktiivisen yhteistyömallin luominen kärkitoimialojen ja kärkiyritysten kanssa		
Kärkitoimialojen määrittely ja toimijoiden roolitus - Teknologia, puu ja biotalous, maatalous ja maito - Tiivis yhteistyö kehittämishankkeiden kanssa ja osallistuminen hankkeistamiseen - Yritysten verkottaminen - Uuden yritystoiminnan synnyttäminen alihankintatarpeiden ja uusien lopputuotteiden pohjalta - Maatalouden ja maidontuotannon jatkuvuuden varmistaminen mm. tulevaisuuden investointitarpeet Yhteistyö kärkiyritysten kanssa - Säännölliset tapaamiset ja verkostoitumistilaisuudet - Rekrytointitoimenpiteet henkilöstön saamiseksi - Yhteistyö imago- ja markkinointikampanjoissa - Asumiseen ja palveluihin panostaminen	Aktiiviset tapaamiset Toimialakohtaiset tilaisuudet, 4kpl/vuosi Aktiivinen osallistuminen vähintään 5:n kärkitoimialoihin liittyvän hankkeen valmisteluun tai toteutukseen / vuosi Maataloudessa vähintään yksi toteutunut tilusjärjestelyn esiselvityshanke vuosittain sekä vähintään yksi laaja yhteistyöhanke ohjelmakauden aikana (esim. navetta) Kärkiyritysinfot ja –tapaamiset 12kpl/vuosi Yhteinen lisämi-rekrytointi kampanja valtakunnallisesti vuosittain Osallistuminen yliopistojen rekrypäiville 2-4 krt / vuosi	Elinvoimapalvelut Hanketoimijat: kehitysyhtiöt, yliopistot, korkeakoulut, oppilaitokset Kärkiyritykset ProAgria Ylä-Savon Maaseutupalvelut
Yritysalueiden kehittäminen: Soinlahti, Keskusta, Parkatti, Ahmo-Marjahaka		
Eri kehitysvaiheissa olevien alueiden tarpeiden tunnistaminen ja toimenpiteiden hankkeistaminen - Maanhankinta, kaavoitus - Markkinointisuunnitelmat - Uusien yritysten hankkiminen - Yhteistyö alueiden yritysten kanssa	Kehitettävälle alueelle sijoittuneet yritykset Markkinointitoimenpiteet ja tuotokset – yksi aktiivinen kampanja / vuosi	Elinvoimapalvelut Tekninen keskus

2. Iloisten ihmisten Iisalmi

Elinvoimatavoite 2

"Iisalmi profiloituu markkinoinnissaan vetovoimaisena Ylä-Savon keskuksena, jolla on oma vahva identiteetti ja hyvät tulevaisuuden näkymät. Iisalmen imago rakentuu edistyksellisen seutukaupunkirakenteen ja vetovoimaisen elinkeinoelämän ympärille uusien asukkaiden houkuttelemiseksi. Uudet palvelu- ja matkailuliiketoiminnan toimenpiteet sekä aktiivinen tapahtumatarjonta lisäävät matkailutuloa alueella sekä yhdistävät alan toimijoita toiminnalliseksi kokonaisuudeksi."

Toimenpiteet	Mittarit	Vastuut ja yhteistyötahot
Kaupungin hyvä imago ja vetovoima: Iisalmi – "Positiivisuuden alkulähteillä"		
Markkinointistrategian ja toimenpidesuunnitelman luominen Yhteistyö kärkiyritysten kanssa Yhteistyö palvelu- ja matkailuliiketoiminnan kanssa Liike- ja teollisuuskeskittymien markkinointi Maakunnallinen markkinointiyhteistyö ja valtakunnallinen viestintä (paluumuuttajakampanja, opiskelijarekrytointi) Seutumarkkinointiyhteistyö Sisäinen markkinointi (hlökunta ja kaupunkilainen)	* Imagotutkimuksissa sijoituksen nousu (EPSI KuntaRating, 2014 67,5 / sija 27.) * Aktiivinen markkinointikampanja valittuun kohderyhmään vuosittain * Asukaskyselyn toteuttaminen joka toinen vuosi * Mittareita tarkennetaan markkinointisuunnitelmassa	Kaupunginjohtaja Elinvoimapalvelut
Palvelu- ja matkailuliiketoiminnan kehittäminen		
Iiden ry:n jäsenpohjan laajentaminen ja uudistunut toiminta - Jäsenhankinta, toimenpidesuunnitelma ja toimenpiteet Kulttuuri- ja liikuntatoimen palvelujen ja tapahtumien suunnitelmallinen toteuttaminen Matkailun tuotteistaminen - Culture Finland aluekoordinaattorina toimiminen - Hyvinvointimatkailuteeman myyntituotteiden tuottaminen, testaus ja koemarkkinointi - Yhteisten myyntikanavien hakeminen	* Iiden Ry kehitystoimenpiteiden eteneminen ja jäsenmäärän kasvu - 10 matkailualan toimijaa jäseniksi * Säännölliset matkailuyrittäjien tapaamiset, 10 krt/vuosi * Vetovoimaiset tapahtumat, tapahtumien lukumäärän ja osallistujamäärien kasvu	Elinvoimapalvelut Kulttuuritoimi Vapaa-aikapalvelut Iiden ry

Yhteistyön rakentaminen kulttuurin, matkailun ja kaupan toimijoiden kanssa ja verkoston ylläpitäminen Ylä-Savo.fi / iisalmijatienoot.fi seudullisen matkailuportaalin kehittäminen ja ylläpito	* Matkailutuotteiden lukumäärän lisääminen 10 kpl / vuosi * Majoitustilastot, majoitusvuorokausien määrän kasvu (v.2013 n. 74 000 yöpymistä) * Matkailutulon lisäys * www-sivujen käyntimäärät, matkailu ja Kauppakeskus Iisalmi	
Iisalmen aseman vahvistuminen seutukaupunkina		
Yhteistyö yritysten ja alueen kuntien kanssa Varkaus-Kuopio-Iisalmi-Kajaani yhteistyö Osallistuminen kansalliseen seutukaupunkiverkostoon	* VKI-tapaamiset * Iisalmen positiivinen näkyvyys mediassa	Kaupunginjohtaja Elinvoimapalvelut

3. Osaava ja oppiva lisalmi

Elinvoimatavoite 3

”lisalmi parantaa kaupunkilaisten osaamistasoa tehokkaalla ja yritysten muuttuvat tarpeet huomioonottavalla koulutuksella. Yrittäjyyttä tuetaan aktiivisella yrittäjyyskasvatuksella yhteistyössä oppilaitosten ja toimivien yritysten kanssa. lisalmi toimii aktiivisesti nuorten ja pitkäaikaistyöttömien työllistämässä sekä tukee yrityksiä osaavan työvoiman löytämisessä. Maahanmuuttoneuvonnalla edistetään työperäisten maahanmuuttajien kotoutumista Ylä-Savoon.”

Toimenpiteet	Mittarit	Vastuut ja yhteistyötahot
Elinkeinoelämän tarpeita vastaava koulutusrakenne		
Pätevä ja osaava henkilöstö		
Edunvalvonta – yritykset ja lisalmi Aikuiskoulutuksen saatavuus Oppilaitosyhteistyö Markkinointiyhteistyö	Osaavan työvoiman saatavuus Koulutuksen aloituspaikat ja hakijamäärät Valmistuneiden sijoittuminen työelämään alueella	Elinvoimapalvelut Sivistyspalvelukeskus Koulutuskuntayhtymät Savonia Itä-Suomen yliopisto
Potentiaalisen työvoiman vahvuuksien hyödyntäminen		
Yhteistyö yritysten kanssa, piilotyöpaikkojen täyttäminen Tukielementtien järjestäminen henkilöstöinvestointien tueksi Työnhakijoiden ammattitaidon kartoitukset ja ohjaus työtehtävissä	Yritysten tarvekartoituskäynnit Toimeksiantojen määrä Asiakaskyselyn tulokset yrityksissä toteutetuilta työllistymisjaksoilta, arvostamalla hyvä	Elinvoimapalvelut: ESR-työllisyysshanke Pohjois-Savon ELY-keskus
Perusturvaa ja osallisuutta yhdessä tekemällä		
Tekemisen paikkojen järjestäminen tekemistä vailla oleville Tukipalvelujen organisointi palveluprosessiksi: kuntoutus – tuettu työllistäminen – avoimet työpaikat Passiivituella (TMT) pitkään olleiden työttömien ohjaaminen tuetun työllistämisen palveluihin	Muutokset työmarkkinatuen maksu-osuudessa Kuntoutus- ja tuetun työllistämisen asiakkaiden sijoittuminen avoimille työmarkkinoille tukipalvelujen jälkeen	Elinvoimapalvelut: ESR-työllisyysshanke Ylä-Savon SOTE TYP Ylä-Savo Pohjois-Savon TE-toimisto Eriytyötyöllistämisen yksiköt (mm. TOIMI-säätiö ja INTRY)

Laadukas maahanmuuttoneuvonta ja maahanmuuttajien työperäinen kotouttaminen		
Seudullisen maahanmuuttotyön kehittäminen, neuvonnan saatavuus <u>Kotouttamisohjelman</u> ajan tasalla pito (Ylä-Savon yhteinen) Kansainväliset rekrytoinnit Työllisyyspalvelujen tarjoaminen työn avulla kotoutuville	Maahanmuuttajien määrä v. 2013 719kpl Maahanmuuttoneuvonnan asiakasmäärä Ulkomaalaistaustaisten työnhakijoiden määrä Ulkomaalaistaustaisten työnhakijoiden sijoittuminen työmarkkinoille	Maahanmuuttoneuvonta ESR –työllisyyshanke TE –toimiston työvoimapalvelut maahanmuuttajille Itä-Suomen yliopisto (Adocate)
Yrittäjyyden edistäminen Oppilaitosten ja yrityselämän yhteistyö		
Kummiyritystoiminta Kärkitoimialojen esittely oppilaitoksissa Yrittäjyyskurssit	Kummiyritysten ja –oppilaiden määrä Oppilaiden yritysvierailut, kpl Oppilaiden maatala- ja maaseutuyritysvierailut, kpl Yritysten vierailut oppilaitoksissa Järjestetyt yrittäjyyskurssit	Sivistyspalvelukeskus Elinvoimapalvelut Ylä-Savon ammattiopisto Savon ammatti- ja aikuisopisto Savonia ammattikorkeakoulu Ylä-Savon maaseutupalvelut

4. Toimiva ja rakentava lisalmi

Elinvoimatavoite 4

"lisalmi tarjoaa hyvät olosuhteet yrittämiselle ja asumiselle kehittämällä kaupunkirakennetta asukkaita ja elinkeinoelämää kuunnellen. Uudet yritysalueet houkuttelevat kaupunkiin yrityksiä ja työpaikkoja, uudet asuinalueet tarjoavat monipuolisia vaihtoehtoja asumiselle. lisalmi toimii aktiivisesti kaupungin saavutettavuuden parantamiseksi valtakunnallisella tasolla."

Toimenpiteet	Mittarit	Vastuut ja yhteistyötahot
Monipuolinen ja laadukas tonttitarjonta - Houkutteleva toimitilaympäristö		
Kaupunkirakenteen kehittäminen ja kaavoitus Asuin- ja toimitilaympäristöjen kehittäminen Tonttitarjontaa usealla eri alueella Tehokas tonttien ja toimitilojen markkinointi Iisalmen Teollisuuskylä Oy:n toiminnan kehittäminen ja tilatarjonta	Luovutetut tontit, kpl Tonttivaranto, vapaat teollisuus- ja asuintontit kpl Vuokrausaste Teollisuuskylän toimitilaneliöt	Tekninen keskus Elinvoimapalvelut Iisalmen Teollisuuskylä Oy
Kaupungin hyvä saavutettavuus ja yhteyksien parantuminen		
Infrastruktuurin kehittäminen/edunvalvontaohjelma (VT 5, Savon rata, poikittaisliikenne, laajakaistayhteydet, jne.) Pientieverkon kehittäminen	Liikenteen kärkihankkeiden eteneminen Valtion panostukset hankkeisiin	Kaupunginjohtaja Elinvoimapalvelut Tekninen keskus
Virkistys-, kulttuuri- ja liikuntaympäristöjen kehittäminen		
Kulttuuri- liikunta ja virkistyspalveluiden hyödyntäminen matkailussa ja markkinoinnissa Mansikkaniemi-Koljonvirta ympäristön kehittäminen, Kaan liikuntapuisto	Kaupungin palveluita hyödyntävien matkailutuotteiden lukumäärä ja kasvu Koljonvirran alueen kävijämäärät	Elinvoimapalvelut Vapaa-aikapalvelut